

Akademisk frihet

Thomas Østerhaug (NENT)

FEK årskonferanse 2022

Aktualitet

- Aune-utvalget (NOU 2020: 3)
- Bonn declaration on freedom of scientific research (2020)
- Ekspertgruppe for akademisk ytringsfrihet (mars 2022)

Hva er akademisk frihet?

[...] the freedom to conduct research, teach, speak, and publish, subject to the norms and standards of scholarly inquiry, without interference or penalty, wherever the search for truth and understanding may lead

(Global Colloquium of University Presidents (2005), sitert i NOU 2006: 19 s. 12.)

Akademisk frihet og vitenskapens frihet

- Universitetene i middelalderen
  - lærefrihet
  - læringsfrihet
- Framveksten av moderne vitenskap på 1600-tallet
  - vitenskapens frihet

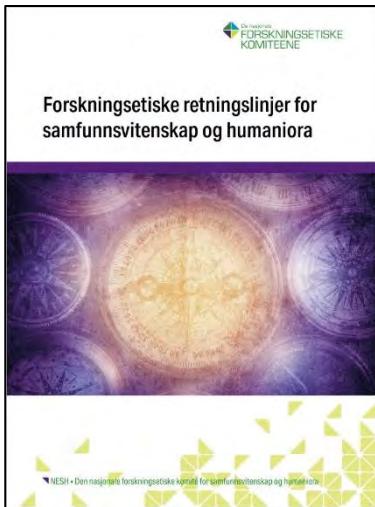
Akademisk frihet og ytringsfrihet

- Grunnloven § 100 – Ytringsfrihet bør finne sted.
- Grunnloven § 99 – Akademias, kunstens og den vitenskapelige forskningens frihet skal respekteres?

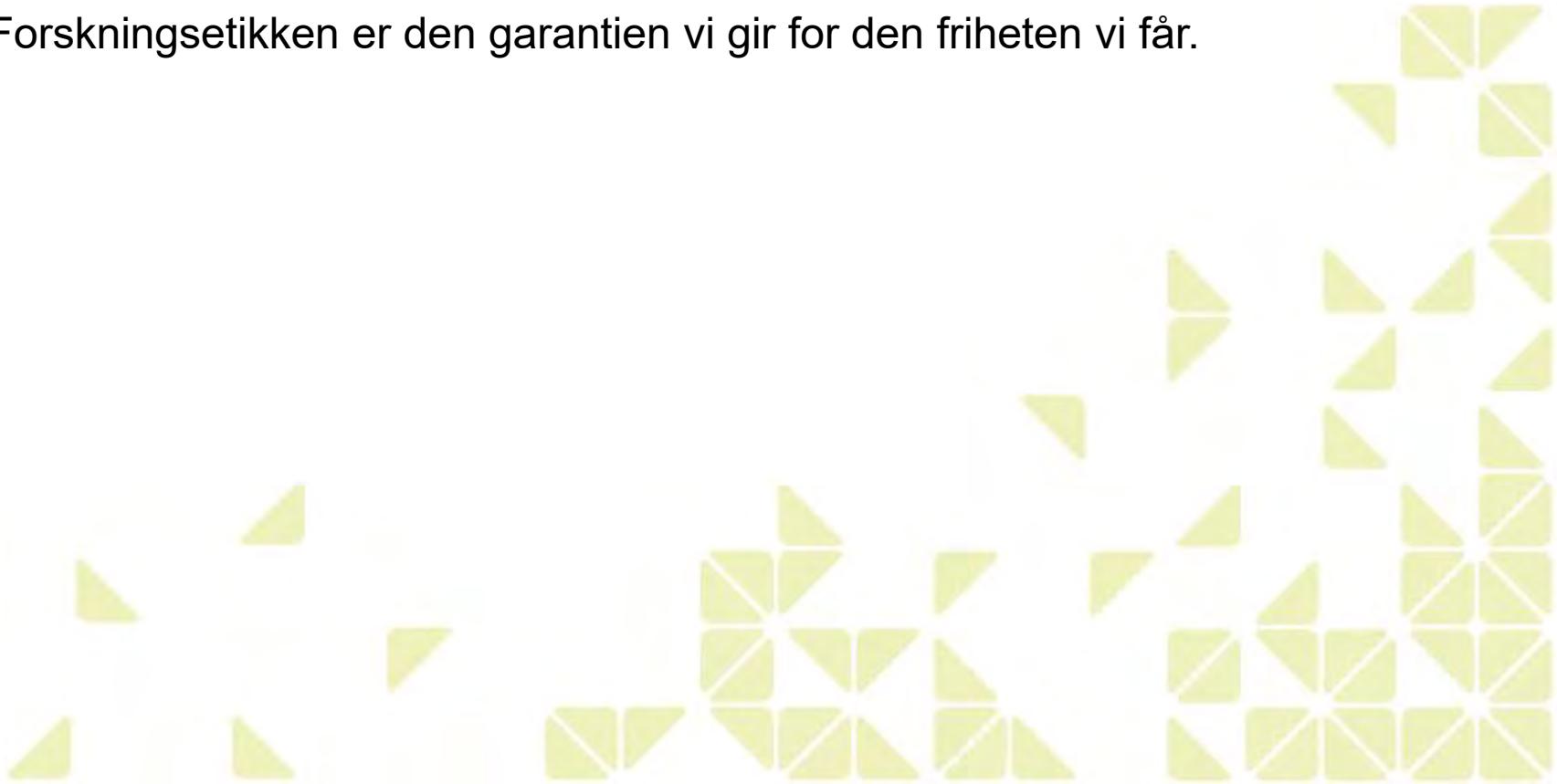
Akademisk frihet og forskningsetikk

- God vitenskapelig praksis

Akademisk frihet og forskningsetikk

- Forskningsetikken er den garantien vi gir for den friheten vi får.

Litteratur

- [FEKs innspill til ekspertgruppa for akademisk ytringsfrihet](#)
- To rapporter fra Senter for profesjonsstudier, OsloMet
  - [Et ytringsklima under press? Akademisk frihet og ytringsfrihet i en brytningstid](#)
  - Akademisk ytringsklima og tillit til forskning
- [Bonn declaration on freedom of scientific research](#)
- Egil Kallerud: [Akademisk frihet: en oversikt over spørsmål drøftet i internasjonal litteratur](#) (NIFU Arbeidsnotat 18/2006)
- FEK: Akademisk frihet og teologisk forskning (2003)

Takk for oppmerksomheten!

De nasjonale forskningsetiske komiteene
Kongens gate 14
0153 Oslo

Thomas Østerhaug, thomas.osterhaug@forskningsetikk.no

www.forskningsetikk.no